

Outsourcing van het IE-recht

Amsterdam, 28 januari 2010

Rede uitgesproken ter gelegenheid van het vijfde IE-diner in De Industriële Groot Club

Geachte dames en heren,

Heeft u gemerkt hoe we vanavond zijn afgedaald? We zijn begonnen met een Raadsheer van de Hoge Raad, onze tafelpraeses, daarna een advocaat-generaal, een vice president, een directeur grootaandeelhouder van een internationale onderneming, en dan, het uitschot der aarde, een advocaat. U zult het er mee moeten doen.

Het is al laat op de avond en het is gezellig, maar ik wilde toch een serieus onderwerp aansnijden. De werkdruk van IE-beoefenaren. Ik wilde beginnen met een korte enquête. Wie van u vindt dat hij te hard werkt? Laat ik de vraag anders formuleren. Wie van u heeft een partner die zich erover beklagt dat u te hard werkt? Met "partner" bedoel ik niet een collega op het werk. We zijn onder elkaar. We kunnen eerlijk zijn. Nou goed, ik weet precies hoe hard de advocaten onder u werken. Het laatste beetje privacy dat ons incestueuze gezelschap IE-beoefenaren nog restte, is ons afgenomen door daadwerkelijke proceskosten veroordeling. We kennen elkaars uurtarieven, de duur van gesprekken met cliënten en, in sommige gevallen, eetgewoontes. We weten dus ook van elkaar dat er heel veel uren in al die IE-zaken worden gestopt. Laat ik de hand in eigen boezem steken: ik werk te hard. Mijn vrouw vindt dat ik te hard werk. Mijn kantoorgenoten vinden. Mijn moeder. De oppas. Eigenlijk vindt iedereen het. Wat gaan we eraan doen?

De oplossing staat in dit boekje: *The 4-Hour Work Week*. U hoort het goed: 4 uur per week werken. Hoe doe je dat? Outsourcing. Anderen het werk laten doen. De auteur Timothy Ferris schakelt overal anderen voor in, bij voorkeur assistenten uit India die voor hem werken terwijl hij slaapt. Asha regelt zijn persoonlijke relaties. Als hij ruzie heeft met zijn vrouw, stuurt zij een e-mail uit zijn naam om het bij te leggen. Outsourcing dus. Ik weet wat u denkt. Ons werk is te ingewikkeld om uit te besteden. Wij zijn superspecialisten. Kijk, ondernemingsrecht, dat kan je uitbesteden, maar niet het recht van intellectuele eigendom. En u heeft natuurlijk gelijk. Maar tegen degenen die dat zeggen, zeg ik: vraag niet wat het recht voor u kunt doen, vraag wat u voor het recht kan doen. Hoe kunnen we het IE-recht zo aanpassen dat een assistent in India onze zaken kan waarnemen? Hoe maken we het weer eenvoudig?

De oplossing is outsourcing naar de onrechtmatige daad. Het is tijd onze ideologische veren af te schudden en terug te keren naar de bron. Want uiteindelijk gaat het om de vraag of sprake is van strijd met hetgeen in het maatschappelijk verkeer betamelijk is.

Het merkenrecht wordt vervangen door de leer van de nabootsing van onderscheidingsmiddelen. Verwarring wordt het enige relevante criterium. Het modellenrecht parkeren we volledig in de slaafse nabootsingsleer, een leerstuk dat al aan een aardige opmars bezig is. Het databankenrecht, laten we eerlijk zijn, is allang een veredelde eenlijnsprestatie. Ook het auteursrecht is zich stevig in de richting van de onrechtmatige daad aan het ontwikkelen. Van het openbaarmakingsrecht is bijna niets meer over. Het Hof Den Haag heeft onlangs in een tussenarrest geoordeeld dat het aanbieden van inbreukmakende Stokke-stoeltjes aan een tussenpersoon c.q. importeur mogelijk geen openbaarmaking is. Die tussenpersonen vormen geen onbepaald aantal potentiële eindgebruikers. U realiseert zich dat u ook geen publiek bent, want u bent met precies 130 man. Ik zou zeggen: opgeruimd staat netjes. Geen openbaarmaking, maar het aanbieden van Chinese kopietjes is natuurlijk wel onrechtmatig.

Nu lijkt het alsof bij het verveelvoudigingsrecht een tegengestelde ontwikkeling gaande is, nu het kabinet het downloaden uit illegale bron wil gaan verbieden. Dat lijkt op insourcing. Maar schijn bedriegt. Stichting Brein heeft direct aangekondigd geen gebruik te gaan maken van dit recht. Brein gaat piraterij bestrijden bij de leveranciers van de middelen om inbreuk te plegen. Ook daar gaat het om onrechtmatige daadsrecht. Dit outsourcingmodel wordt binnenkort ook van een wetenschappelijk kader voorzien. De pater familias van het auteursrecht, Feer Verkade, wordt weer hoogleraar. En wat gaat hij onderzoeken? Geen auteursrecht. De onrechtmatige daad. Blijft over het octrooirecht. Ik zal daar heel eerlijk over zijn. Ik heb geen flauw idee hoe we dat moeten outsourcen. Nu wordt dat natuurlijk maar door een stuk of 15 man beoefend die leven voor hun werk, dus misschien moeten we dat maar zo laten. De vraag is natuurlijk wat gaan wij doen, nadat we met de overgebleven 1600 uur per jaar moeten gaan doen. Timothy Ferris is professioneel tangodanser geworden. Ik spreek de hoop en verwachting uit dat het IE-diner volgend jaar een heel ander karakter heeft. Namelijk een diner dansant.
